

Nov izobraževalni program: Odkrivanje poklicnega cilja

Peter Baloh

Zaradi spremenjenih družbenih in ekonomskih razmer, uvažanja tržnih zakonitosti in izgube nekdanjih tržišč je veliko število prej prikrito brezposelnih prešlo v stanje odkrite brezposelnosti. Razen tega trg vse močneje pritiska na ekonomske subjekte, da posodabljajo proizvodnjo in vlagajo vse več sredstev v nove tehnologije. Take strukturne spremembe vodijo v bolj intenzivni model gospodarskega razvoja, ki zahteva tako prožno delovno silo, da se lahko odziva in prilagaja na nenehne novosti na trgu dela.

Pri nas se ljudje le počasi privajajo ostrim razmeram trga in nujnosti, da prevzamejo odgovornost za zaposlitev in svojo blaginjo na vseh preostalih področjih življenja v svoje roke.

V Sloveniji se tako srečujemo z velikim številom brezposelnih in z velikim številom delavcev, ki se v svojem podjetju srečujejo z življenjskimi odločitvami: »Izgubil sem (ali izgubil bom) delo, poiskati bom moral novo zaposlitev ali v podjetju delati kaj drugega.« Ljudje se za prekvalifikacije v podjetju ali na zavodih za zaposlovanje odločajo glede na ponujene možnosti še zmeraj prepričani, da jim bo pri reševanju njihovih težav pomagala država. Le malokdo se sprašuje, ali je njegova izbira prava ali ustreza njegovim sposobnostim in prednostim ali bodo nova znanja našla uporabnika.

Sodeč po zaznanih trendih v zahodnih razvitih državah in tudi že pri nas, se bodo morali ljudje v svojem delovnem obdobju nenehno izobraževati ter se večkrat prekvalificirati in zamenjati svojo zaposlitev. Zato se nam zdi, da je poleg izobraževalnih programov, s katerimi se zvišuje formalna raven izobrazbe in poklicna usposobljenost ljudi, pomembno spodbujati tudi programe, ki vplivajo na samoiniciativnost posameznikov, da sami s strokovno pomočjo analizirajo svoje sposobnosti in nagnjenja za opravljanje različnih del.

Osnovni smoter izobraževalnega programa Odkrivanje poklicnega cilja je, da ljudje z lastno odgovornostjo iščejo in odkrijejo svoj poklicni cilj ter na osnovi tega iščejo informacije, ki so zanje pomembne. Naredimo jih soodgovorne, tako da ne bi odgovornosti za svojo osebno in poklicno srečo prenašali na druge.

S sistematičnim delom v majhnih skupinah udeležencev želimo dokazati, da se je celo v neugodnih razmerah mogoče dokopati do poklicnega cilja, ki je vreden našega truda.

Cilj takega usposabljanja, veljavnega v enaki meri za začetnike v poklicu, strokovnjake in tiste, ki se poklicno preusmerjajo, je pokazati, kako:

- lahko v sebi (»navznoter«) odkrijemo svoje posebnosti in prednosti v najbolj osebni kombinaciji in
- lahko v svoji okolici (»navzven«) najdemo interesente z nalogami, ki jih je mogoče dobro rešiti prav z našo osebno kombinacijo posebnosti in prednosti;
- ponuditi korist in na katero, natančno opredeljeno ciljno skupino ljudi naj bo naša ponudba koristna naslovljena;
- lahko navzven obvestimo predvideno ciljno skupino o naši

lastni ponudbi koristi, ki bi jo lahko imeli z nami in tam plasi-ramo svoj »profil« s kratko prijavo svoje kandidature.

Izobraževalni program vsebinsko zajema naslednje sklope:

Analizo ponudb – oglasov delovnih mest: zavedati se tistega, kar imamo posebno radi; doživljati, kako to sistematično doseči tudi s spoznavanjem tržnih trendov.

Krizni načrt: zavedati se osebnih, posebnih znanj in sposobnosti, ki bi jih v sili lahko mobilizirali; doživeti, na kakšen način ta spoznanja sistematično dosežemo.

Inventuro: povzetek doslej pridobljenih spoznanj:

- moje osebne sposobnosti,
- moje prednosti,
- moje posebnosti,
- naloge in problemi, ki jih lahko rešim,
- kdo (ciljna skupina) ima te probleme – postavlja naloge, ki jih lahko jaz posebno dobro rešim.

Matriko možnosti: ugotoviti svoje možnosti na podlagi pridobljenih spoznanj.

Pridobitev informacij: zavedati se, da lahko uporabimo dosti več virov informacij, kot smo jih doslej poznali.

Kratka prijava ciljni skupini:

- opredeliti ciljno skupino, ki ji lahko ponudimo svojo »rešitev problemov«,
- opredeliti konkretno ponudbo koristi tej ciljni skupini,
- opredeliti učinkovit »headline« – osebnega marketinga.

Osebni načrt ukrepov – strategija uresničevanja: zavedati se, da imajo pridobljena spoznanja in trud praktično vrednost le v primeru, če jih dosledno uporabimo; spoznanja razporedimo v uresničljive korake in konkretne ukrepe.

Način dela pri izobraževanju je tak, da pri ljudeh dosežemo odločilno spremembo odnosa. Opustiti je potrebno razširjeno mišljenje, češ »delovno mesto mi mora zagotoviti nekdo drug«, in stremeti k samostojnemu razvijanju lastne socialne odgovornosti tako, da si zastavijo vprašanje: »Kako najti ali ustvariti primerno delovno mesto z domiselnim ponujanjem koristi?«

Sprememba takega odnosa pa ne vpliva samo na človekov razum, ampak tudi na njegovo srce. Zato je potrebno ukvarjanje s samim seboj in intenzivna izmenjava mnenj z drugimi ljudmi, ki so se našli v istem položaju. Pri tem pomaga usposobljen moderator, ki daje napotke za posamično, skupinsko in plenarno delo.

S priučitvijo sistematične metode, s katero natančno poiščemo naš poklicni cilj, pride na primer do takšnih izjav: »Zdaj vem, da imam obetavne možnosti in tudi vem, kako si jih lahko resnično zagotovim.«

Strukturne spremembe v slovenskem gospodarstvu in iz njih izhajajoča stopnja brezposelnosti zahteva prožnejšo delovno silo, ki se je sposobna prilagajati spreminjajočim se razmeram na trgu dela.

Visoka stopnja brezposelnosti in preobremenjenost inštitucij, ki se ukvarjajo z brezposelnimi, zahteva od posameznikov večjo stopnjo angažiranosti pri reševanju problemov v zvezi z zaposlitvijo in uspešnostjo pri opravljanju poklica.

Uspešnost odkrivanja poklicnega cilja je odvisna od sposobnosti posameznika, kako dobro prepozna svoje sposobnosti, nagjenja in interese za opravljanje posameznih del ali storitev.

Posameznik lažje najde primerno zaposlitev, če zna na trgu prepoznati in raziskati potrebe po delu ali najti tržne hiše, katerim lahko ponudi svoje delo.

K uspešnemu reševanju problemov brezposelnosti lahko prispeva mreža poklicnega svetovanja in svetovanja za izobraževanje skupaj z ukrepi aktivne politike zaposlovanja.

Program Odkrivanje poklicnega cilja in strategija njegovega uresničevanja lahko pripomore k usklajevanju trga dela v Sloveniji kot temeljni program pred vključevanjem v druge oblike izobraževanja za prekvalifikacijo, dokvalifikacijo, pridobitev poklica ipd.

Literatura:

WOLFF, L., FRANK, J.: Odkrivanje poklicnega cilja in strategija njegovega uresničevanja – kibernetika strategija, DOBA Maribor, 1993.

FRANK, J.: Odkrivanje poklicnega cilja in strategija njegovega uresničevanja – Navodila za trenerje, DOBA Maribor, 1994.

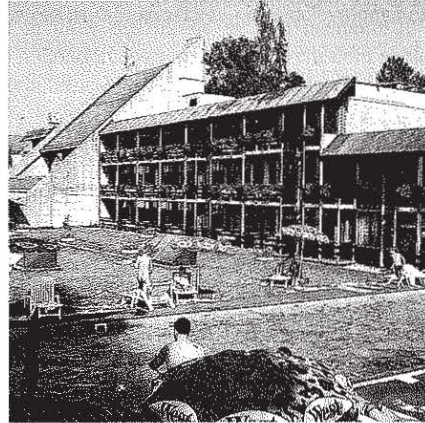
KOVAČ, A.: Evalvacija programa Odkrivanje poklicnega cilja in strategija njegovega uresničevanja – Raziskovalni projekt, DOBA Maribor, 1994–1995.

Kompas hotel Bled

Cankarjeva 2, 64260 Bled

Tel.: 064 / 7940

Faks: 064 / 77388 – marketinška služba

Hotel je v središču Bleda, vendar odmaknjen od glavne ceste in v mirnem okolju.

Razpolaga s 160 ležišči v dvoposteljnih in enoposteljnih sobah (tuš, wc, satelitska TV, minibar, balkon). Gostom sta poleg hotelske restavracije na voljo kavarna in picerija, v poletnih mesecih pa tudi terasa z zunanjim bazenom. Hotel ima lastno parkirišče.

Za organizacijo seminarjev, konferenc in poslovnih srečanj imamo ustrezno opremljeni dvorani (za trideset oziroma šestdeset ljudi). Na vašo željo poskrbimo tudi za slavnostna kosila, večerje in sprejeme.

Pričakujemo vas!

 KOMPAS